

N O T A T

Til Økonomiudvalget

Dato: 19. januar 2006/Anker Oesten j.nr.:

Notat om de såkaldte sortbogsregnskaber fra 1980'erne og 1990'ernes ulovlige vvs-kartel hvor kommunen er bygherre.

Baggrund

Konkurrencestyrelsen offentliggjorde tirsdag den 3. januar 2006 vvs-undersøgelsen om sortbogsregnskaberne, samt listen over de berørte entrepriser fra 1980'erne og 1990'erne, der tegner et billede af, at der tidligere er foregået en ulovlig tilbudskoordinerings i vvs-branchen.

En sortbog er et regnskab over, hvem der har "vundet" konkrete udbudsopgaver, og hvem der har "til gode at vinde" fremtidige udbudte arbejder. I en sortbog findes et ark for hver virksomhed, som bogens ejer i tidens løb har koordineret tilbud med.

De sortbogsregnskaber, som styrelsen er i besiddelse af, omfatter 113 virksomheders koordinering af ca. 700 entrepriser til en samlet værdi af ca. 1,8 mia. kr.

Regnskaberne går langt tilbage, men omfatter alene udbud før 1999, og sagerne er dermed omfattet af den 5-årige forældelsesfrist for strafansvar i konkurrenceloven. Derimod løber forældelsesfristen i erstatningssager først fra det tidspunkt, hvor ofrene kunne vide, at de er blevet snydt. Derfor har Konkurrencerådet besluttet, at der – af hensyn til bygherrernes mulighed for at agere – er behov for at offentliggøre materialet. (jævnfør pressemeddelelse fra Konkurrencestyrelsen 3. januar 2006).

Økonomiforvaltningen vurderer umiddelbart ud fra den offentliggjorte liste over de 700 entrepriser, der fremgår af sortbogsregnskaberne, at der på listen er entrepriser fra Københavns Kommune for et samlet beløb på mindst 50 mio. kroner. Hvis det f.eks. antages, at kartelleverandørernes overpris har væ-

Side 2 af 2

ret 10-15 %, som det har været nævnt i dagspressen, har Københavns kommune mindst betalt en overpris for entrepriserne på 5-7½ mio. kr.

Den videre proces

På baggrund af ovennævnte forhold er Økonomiforvaltningen i gang med at undersøge, om det i disse sager vil være muligt at opnå erstatning fra kartelleverandørerne.

Indtil videre har der kun været ført få erstatningssager mod kartelleverandører ved domstolene. Enkelte er afsluttet ved forlig uden domstolenes medvirken. Det væsentligste problem i disse sager har været, at der ikke har kunnet føres bevis for tabets størrelse.

Det vides desuden endnu ikke på nuværende tidspunkt, om Konkurrencestyrelsen kan fremskaffe yderligere dokumentation for overtrædelserne af konkurrencelovgivningen og til brug for eventuelle erstatningssager i de virksomheder, hvor kommunen er bygherre.

Mulighederne for at anlægge erstatningssager mod kartelleverandørerne vil også afhænge af, om leverandørerne stadig eksisterer og af, om det er muligt for forvaltningerne at tilvejebringe den relevante information og evt. bevismateriale. Det bemærkes at flere af virksomhederne hvor kommunen er bygherre er tilbage fra begyndelsen af 1990'erne. Muligheden for at opnå erstatning skal i øvrigt afvejes i forhold til de omkostninger, der vil være for kommunen ved at føre disse sager ved domstolene.

Økonomiforvaltningen har endvidere aftalt, at Københavns Kommune vil indgå i nærmere drøftelser med KL om vvs-kartelsagerne, herunder drøfte mulighederne for enten i KL-regi og/eller i samråd med KL (og eventuelt andre kommuner) at rejse en eller flere principielle erstatningssager mod kartelleverandørerne.

Herudover har Økonomiforvaltningen rettet henvendelse til IKA (Foreningen af offentlige indkøbere) og Regionale Indkøbere (Foreningen af amtslige indkøbere) for at høre om deres vurderinger af vvs-kartel-sagerne.

11. kontor vil bede forvaltningerne melde tilbage, hvilke virksomheder der er foretaget af den pågældende forvaltning således, at en eventuel erstatningssag også vil blive drøftet med den enkelte forvaltning.

Resultatet af ovennævnte sonderinger forventes at foreligge inden udgangen af februar. Herefter vil Økonomiforvaltningen vende tilbage med en indstilling til Økonomiudvalget om, hvorvidt kommunen skal indlede erstatningssager.